

O B S A H

	str.
Úvod	5
Poznámky	7
Interpretace Meidži išim	9
Narůstání revoluční krize	14
1. Feudalismus tokugawského obdělí a jeho krize	14
1.1. Hospodářské a sociální základy tokugawského státu	14
1.2. Narušování hospodářské a sociální struktury tokugawského státu	16
1.3. Počátky manufaktur	18
1.4. Reformy éry Tempó	20
2. Formování revolučních sil	22
2.1. Rolnictvo a městská chudina	22
2.2. Nižší samurajstvo	23
2.3. Buržoazie	24
3. Násilné přerušování izolace	25
Revoluce Meidži : Svržení šógunátu	28
1. Rele nižšího samurajstva	28
1.1. Hnutí sonnó džóí	28
1.2. Radikalizace nižšího samurajstva	30
2. Prohlubování politické krize	32
2.1. Obrat v politice vůči cizině	32
2.2. Formování protišógunátních sil	33
2.3. Politická intervence Velké Británie a Francie	35
3. Svržení šógunátu	36
3.1. Rolnická povstání a bouře ve městech	36
3.2. Jihozápadní koalice	38
3.3. Obnovení císařovy moci	40

	str.
Revoluce Meidži : Budování nového státu	42
1. Základy nového státu	42
1.1. Císařova přísaha	42
1.2. Formování vládních institucí	44
1.3. Centralizace moci	45
2. Úprava držby půdy	47
2.1. Rolnické hnutí	47
2,2. Pozemková reforma	47
3. Ostatní reformy	49
3.1. Obreda šintoismu	49
3.2. Zrušení čtyř stavů	51
3.3. Uzákonění všeobecné vojenské povinnosti	51
3.4. Reformy školského systému	52
4. Samurajská opozice a její likvidace	54
Boj za rozšíření demokracie	58
1. Vývoj hospodářství	58
1.1. Vliv revoluce na hospodářský rozvoj	58
1.2. Státní podnikání	59
1.3. Vývoj zemědělství	60
1.4. Rozvoj soukromého podnikání	61
2. Hnutí za svobodu a demokratická práva	62
2.1. Formování liberální opozice	64
2.2. Vznik politických stran	66
2.3. Radikalizace hnutí	68
Dovršení monarchického systému	70
1. Ústava Meidži	70
1.1. Přípravné stadium	70
1.2. Ústava	73
1.3. Edikt výchově	74
2. Zahraněční styky	75
2.1. Úsilí o zrušení nerovnoprávných smluv	75
2.2. Počátky zahraniční expanze	76

	str.
Mocenský zápas mezi byrokracií a liberální buržoazií	79
1. První hospodářská krize	79
2. Počátky dělnického a rolnického hnutí	80
2.1. Formování dělnické třídy a její první boje	80
2.2. Rolnické hnutí	82
3. Boj mezi byrokracií a liberální buržoazií	82
3.1. První boje na půdě parlamentu	84
3.2. Rozpory v byrokraticko-vojenské skupině	86
4. Japonská expanze na asijské pevnině	87
4.1. Zahraniční politika Japonska na počátku devadesátých let	87
4.2. Čínsko-japonská válka	88
4.3. Šimonosecká smlouva	90
Přechod k imperialismu	92
1. Přechod do monopolistického stadia	92
1.1. Hospodářský vývoj po čínsko-japonské válce	92
1.2. Přechod do monopolistického stadia	93
2. První organizace japonského proletariátu	96
3. Úloha armády ve vnitřní politice	98
4. Byrokraticko-vojenská skupina a politické strany	101
4.1. Kompromisy mezi vládou a politickými stranami	102
4.2. První pokus o vládu politické strany	103
4.3. Upevnění byrokratických institucí	104
4.4. Strana Seijūkai a její úloha	105
Upevňování japonského imperialismu	107
1. Zahraniční expanze	107
1.1. Upevňování pozic na asijském kontinentě	107
1.2. Rusko-japonská válka	109
2. Rozmach socialistického hnutí	112
2.1. Vládní politika vůči dělnickému hnutí	112
2.2. Pronikání socialistických teorií do Japonska	113
2.3. Lidové hnutí /heimin undó/	115
2.4. Dělnické hnutí po rusko-japonské válce	116

	str.
3. Hospodářský rozvoj v letech před první světovou válkou	117
4. Politický boj v letech před první světovou válkou	118
4.1. Proces s anarchisty a jeho důsledky	119
4.2. Konflikt Saiondžiho vlády s armádou	120
4.3. Hnutí na obranu ústavy	121
5. Upevňování zahraničních pozic	122
5.1. Anexe Koreje	122
5.2. Japonsko a imperialistické rozpory před první světovou válkou . . .	125
Japonsko v době první světové války	127
1. Zahraniční politika	127
1.1. Účast a cíle Japonska ve válce	127
1.2. 21 požadavků	128
1.3. Vztahy k dohodovým spojencům	130
2. Hospodářské změny během první světové války	130
3. Vnitropolitický vývoj během války	131
3.1. Oživení dělnického a rolnického hnutí	131
3.2. Mimonšugi	132
3.3. Vztahy mezi politickými stranami a byrokraticko-vojenskou skupinou .	134
Japonsko v době poválečného revolučního rozmachu	136
1. Vliv Velké říjnové socialistické revoluce	136
1.1. Ohlas ruských revolucí v Japonsku	136
1.2. Rýžové bouře	137
2. První poválečná hospodářská krize	139
3. První období vlády politických stran	140
3.1. Boj za všeobecné volební právo	141
3.2. Zahraniční agrese	143
3.3. Japonská intervence na sovětském Dálném východě	143
3.4. Washingtonská konference	145
3.5. Aktivizace pravicových živlů	146
4. Vývoj dělnického a rolnického hnutí	147
4.1. Oživení dělnického hnutí	147
4.2. Založení Komunistické strany Japonska	148
4.3. Rolnické hnutí	150

	str.
Vlády politických stran	151
1. Teror po zemětřesení roku 1923	151
2. Vlády politických stran	152
2.1. Druhé hnutí na obranu ústavy	152
2.2. Reformy provedené Katóovou vládou	153
3. Zahraniční politika	154
4. Vývoj dělnického a rolnického hnutí	156
4.1. Vývoj KSJ	156
4.2. Rolnické hnutí	158
4.3. Pokus o založení legální proletářské strany	158
Předzvěst hospodářské krize	160
1. Finanční krize roku 1927	160
2. Politický život druhé poloviny dvacátých let	161
2.1. Rozvoj pokrokového hnutí	161
2.2. Vznik strany Minseitó	163
2.3. Nástup reakce v době Tanakovy vlády	163
3. Šantungská expedice	165
Japonsko v období světové hospodářské krize	168
1. Vliv světové krize na japonské hospodářství	168
2. Odraz krize v politickém životě	169
2.1. Boj proletariátu a rolnictva	169
2.2. Konec období vlád politických stran	171
2.3. Aktivizace extrémního nacionalistického hnutí	173
3. Vyřešení hospodářské krize pomocí války	177
Fašizace monarchického systému	180
1. Potlačení pokrokového hnutí	180
1.1. Postavení lidových mas v monarchickém systému	180
1.2. Pokus o založení protifašistické fronty	181
2. Zesilování fašizačních tendencí	182
2.1. Likvidace radikálního nacionalistického hnutí	182
2.2. Konec vlády a všeobecná mobilizace státu	184

	str.
3. Zahraniční politika	186
3.1. Sblížení s fašistickým Německem a Itálií	186
3.2. Válka proti Číně	186
3.3. Agrese proti SSSR a MoLR	188
Válka v Tichomoří	190
1. Dovězení fašizace monarchického systému	190
1.1. Nová politická struktura	191
1.2. Nová hospodářská struktura	192
2. Japonské vojenské plány v první etapě druhé světové války a jejich realizace	192
2.1. Německo-japonské spojení	192
2.2. Agrese do jihovýchodní Asie	194
2.3. Vztahy k Sovětskému svazu	194
3. Válka v Tichomoří	195
3.1. Japonsko-americká jednání	195
3.2. Nástup japonských armád	196
3.3. První vojenské neúspěchy	197
3.4. Americká protiofenzíva	198
4. Vnitřní situace během války	199
4.1. Tódžóova diktatura	199
4.2. Hospodářské potíže	200
4.3. Život japonského lidu během války	202
5. Porážka Japonska	203
5.1. Vývoj situace na frontách během roku 1944	203
5.2. Boj lidu okupovaných zemí proti japonské agresi	206
5.3. Příprava k bojovým akcím proti Sovětskému svazu	206
5.4. Vývoj spojenecké koalice proti Japonsku	207
5.5. Vnitřní potíže koncem války	208
5.6. Vstup Sovětského svazu do války	209
5.7. Kapitulační	210
Jmenný rejstřík	212
Seznam organizací	216
Seznam literatury	219